

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.12.2024

Öznur BARTİN
Hakkari Milletvekili

Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde 28 yıldır yaşayan Hevidar Shaban Ali Ali, yurtdışından hesabına para yatırılması nedeniyle sınır dışı edilme tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Hevidar Shaban Ali Ali, eşiyle resmi nikahı olmadığı için oturum izni alamamaktadır. Irak vatandaşı Hevidar Shaban Ali Ali, 28 yıl önce Irak'tan gelip, Hakkari'den Bedirhan Düzen ile resmi nikah olmadan bir evlilik gerçekleştirmiş, bu evlilik 2009'da Bedirhan Düzen'in vefatı üzerine son bulmuştur. Bu evlilikten 4 çocuk doğmuş, kız çocukları halalarının üzerine, erkek çocuklar ise amcalarının adına kaydedilmiştir. Hevidar Shaban Ali Ali, böbrek kanseri hastası olup, bu hastalığından dolayı bir böbreği alınmıştır. Yıllardır tedavisini özel hastaneler aracılığıyla kendi imkanlarıyla karşılamaktadır. Hevidar Shaban Ali Ali'nin kızlarından Zilan Çafçare halasının adına kayıtlı iken dava açmış ve biyolojik annesinin Hevidar Shaban Ali Ali olduğu mahkeme kararıyla kanıtlanmıştır. "Örgüte finansman sağlamak" ve "örgüt üyesi olmak" suçlamalarıyla Hevidar Shaban Ali Ali, 15 Ağustos 2023'te gözaltına alınmıştır. Hevidar Shaban Ali Ali'nin de aralarında bulunduğu 10 kişi, adli kontrol ve yurtdışı yasağı şartıyla serbest bırakılmış ancak Ali hakkında yapılan soruşturma sonrasında Hakkari Valiliği, sınır dışı edilmesi kararı vermiştir. Yurtdışından hesabına para yatırılması nedeniyle terör örgütüne finansman sağlama suçlamasıyla karşı karşıya kalan ve Van Geri Gönderme Merkezi'nde tutulan Hevidar Shaban Ali Ali'nin sınır dışı edilme kararının iptal edilmesi ve oturum izni verilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Hevidar Shaban Ali Ali'ye neden resmi nikahı olmadığı gerekçesiyle oturum izni verilmemektedir?
2. Eşiyle resmi nikahı olmadığı için bir yabancıya oturum izni verilmemesi, uluslararası haklar ve insan hakları açısından ne gibi hukuki sorunlar doğurmaktadır?
3. Bakanlığınız, evlilik dışı bir ilişki üzerinden oturum izni reddetmenin insan haklarına aykırı olabileceği ve ayrımcılık oluşturabileceği hususları hakkında ne tür bir değerlendirme yapmaktadır?
4. Hakkari Valiliği'nin Hevidar Shaban Ali Ali'nin sınır dışı edilme kararını verirken, hangi somut delillere dayanarak böyle bir karar almıştır?

5. Sınır dışı edilme kararı, yalnızca yurtdışından para transferi gerekçesiyle verilmiş midir? Eğer öyleyse, bu tür bir işlem, Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri ile uyumlu mudur?
6. Hevidar Shaban Ali Ali'nin yurtdışından para alması, terör örgütüne finansman sağlamak olarak nitelendirilmesinin dayanakları nelerdir?
7. Hevidar Shaban Ali Ali'ye yönelik "örgüte finansman sağlamak" ve "örgüt üyesi olmak" suçlamalarına dair somut deliller var mıdır? Bu deliller kamuoyuna açıklanmış mıdır?
8. Hevidar Shaban Ali Ali'nin Van Geri Gönderme Merkezi'nde tutulduğu süre zarfında, ilgili insan hakları standartlarına uygun koşullar sağlanmış mıdır?
9. Hevidar Shaban Ali Ali'nin Türkiye'den sınır dışı edilmeden önce iltica başvurusunda bulunma hakkı kendisine tanınmış mıdır?
10. Bakanlığınızca, uluslararası mülteci hakları ve insan hakları anlaşmaları çerçevesinde, Hevidar Shaban Ali Ali'nin sınır dışı edilmesini engellemek adına ne tür adımlar atılmaktadır?
11. Hevidar Shaban Ali Ali'nin durumu, Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ve Birleşmiş Milletler Mülteci Sözleşmesi'ne aykırı bir durum oluşturmakta mıdır? Bu yükümlülükler göz önünde bulundurularak Hevidar Shaban Ali Ali'nin durumu yeniden değerlendirilmiş midir?